

Srbski kralj Peter I.

Pavlović, topničarski častnik Jovan Milković in več drugih prvakov, ki so bili vdani dinastiji Obrenovičev.

Takoj po umoru kraljeve dvojice je prevzel ministrsko predsedništvo pristaš Karadjordjevičev Avakumović, ki je sestavil še v isti noči novo srbsko vlado. Zunanje ministrstvo je izročil Kaljeviću, notranje Protiću, za vojnega ministra je imenoval Atanackovića, za finančnega pa dr. Velikovića. Dne 15. junija je sklical ministrski predsednik skupščino in senat, da izvolita novega kralja, in še istega dne je bil proglašen vladarjem Srbije Peter Karadjordjević I.

Dinastijo Obrenovičev je ustanovil knez Miloš, in zadnji potomec te nesrečne rodovine je bil Aleksander I., ki se je porodil dne 14. avgusta l. 1876. v Belemgradu, kot sin kralja Milana in kraljice Natalije. Že v zgodnji mladosti je zapustil s svojo plemenito materjo Srbijo; ko se je pa Milan l. 1889. odpovedal prestolu, je bil Aleksander kronan za srbskega kralja, dasi je štel šele 14 let. Dne 14. aprila l. 1893. se je pri dvornem obedu nepričakovano proglasil polnoletnim ter prevzel vso vlado v lastne roke. A že prvi njegov korak je bil, kakor skoro vsi poznejši, nasilen in krut: dal je namreč vse svoje dotedanje svetovavce vkleniti ter je takoj izpremenil samovoljno vso ustavo.

Umorjena kraljica je bila poprej poročena z inženirjem Mašinom, ki je pa kmalu nenadno umrl, nekateri trdijo, da ga je zastrepila lastna soproga — poznejša kraljica Draga. Po moževi smrti jo je imenovala Natalija za svojo dvorno damo in tako se je seznanila s kraljem

Aleksandrom, katerega je znala z različnimi spletkami tako zase pridobiti, da se je z njo 21. julija l. 1900. zaročil. Kraljeva mati Natalija se je upirala z vso odločnostjo tej zaroki, narod je bil ogorčen nad nepremišljenim korakom, vsakdo je bil prepričan, da ta zaroka le škoduje ugledu Srbije — a kralj je bil slep. Poročil se je z Drago 9. avgusta l. 1900. v trdnem upanju, da rodi kraljica Srbiji prestolonaslednika, katero upanje ga je pa ljuto varalo.

Rodovino Karadjordjevičev, iz katere izhaja sedanji kralj Peter I., je začel hrabri Juri Petrović, prvi osvoboditelj Srbije izpod turškega jarma. Dasi sin preprostih in revnih staršev, je zasnoval dve ustaji l. 1787. in 1804., v katerih se je tako hrabro in uspešno bojeval proti sovražnikom krščanstva in svobode, da se je l. 1810. lahko imenoval za „poveljnika Srbije“. Zapustil je sina Aleksandra, ki je bil po smrti Mihaela Obrenovića l. 1842. z dovoljenjem Turčije in Rusije izvoljen za srbskega kneza. Toda že l. 1858. ga je skupščina odstavila in izvolila Miloša, tako da je bil Aleksander Karadjordjević prisiljen bežati iz Srbije. Pri svoji smrti v Temešvaru (l. 1885.) je zapustil vse pravice do prestola svojemu sinu Petru.

Sedanji srbski kralj je bil rojen dne 11. julija l. 1846. v Belemgradu. Šele dvanajst let star je moral bežati v Švico, kjer je bival vse do časa, ko so ga poklicali na prestol v Srbijo. L. 1883. se je poročil s črnogorsko princezinjo Zorko, katera pa ni čakala časti, da bi bila kronana za srbsko kraljico; umrla je že leta 1890. in zapustila troje otrok: Heleno, Jurija in Aleksandra. —

Tako je zasedla nova dinastija krvavi srbski prestol. Bog daj, da bi dežela, ki je morala tekom časa veliko pretrpeti vsled zunanjih sovražnikov in notranjih razprtij, pod novim vodstvom lepo procvitala in se krepko razvijala. Krvi je Srbija prelila že dovolj in tako groznih katastrof, kot je bila zadnja, jo varuj Bog!

Novi kraljevi konak v Belem gradu.